

5. SEMINÁŘ

RODINA, PROBLÉMOVÁ RODINA, RODINA A ŠKOLA

Mgr. Kateřina Lojdová, Ph.D.

PROMĚNY RODINY

PROMĚNY RODINY

○ **Tradiční rodina**

- patriarchální, vícegenerační
- soběstačná z hlediska produkce statků
- náboženský charakter

○ **Moderní rodina**

- 1. demografická revoluce: od vysoké porodnosti a úmrtnosti k nízké porodnosti a úmrtnosti
- komplementární role muže a ženy
- nukleární manželská rodina

○ **Postmoderní rodina**

- 2. demografická revoluce: pokles porodnosti, kohabitace, růst rozvodovosti, děti mimo manželství
- nové typy nerodinných uspořádání
- legitimizace sexu mimo manželství
- proměny mužských a ženských rolí

PTÁČATA: ANALÝZA RODINNÉHO PROSTŘEDÍ

- 1) Jaké děti jsou v dokumentu? Co to znamená „dětí z okraje společnosti“?
- 2) Co to znamená být Rom?
- 3) Jaké jsou výhody a nevýhody zahájení školního roku školou v přírodě?
- 4) Na základě videa zkuste charakterizovat rodinné prostředí žáků z hlediska
 - struktury rodiny
 - zaměstnanosti rodičů
 - hodnotové orientace
 - pedagogizace rodinného prostředí (kulturní kapitál – knihy, ICT, kultura ve volném čase)
 - jazykového kódu
 - finanční gramotnosti

PÁSMA FUNKČNOSTI RODINY

- Funkční rodina
- Problémová rodina
- Dysfunkční rodina
- Afunkční rodina

INTERPRETACE FUNKČNOSTI RODINY

- Analýza dětské kresby

RODINA A ŠKOLA

- J. Coleman (60. léta 20. stol.): sociální a rodinné zázemí má hlavní vliv na výsledky dítěte ve škole i na jeho profesní kariéru
- Coleman srovnával různé typy škol a zjistil, že nejúspěšnější jsou katolické školy
- PISA: závislost výsledků dětí v čtenářské, matematické a přírodovědné gramotnosti na charakteristikách rodiny
 - ČR: vzdělání matky predikuje školní úspěšnost
- Teoretické explanace:
 - Sociální kapitál (Coleman)
 - Kulturní kapitál (Bourdieu)
 - Jazyková socializace (Bernstein)

OTÁZKY

- 1) Definujte rodinu.
- 2) Jaká jsou pásma funkčnosti rodiny dle Dunovského?
- 3) Je funkčnost rodiny vždy ke všem dětem v rodině stejná? Uveďte příklad.
- 4) Jaké jsou výhody a jaká rizika diagnostiky rodiny skrze projektivní techniku dětské kresby rodiny?

